

BASISHOUDING VAN LERAREN EN SCHOOLBELEID IN HET BIJEN VAN GELIJKE ONDERWIJSKANSEN	
empathie	
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar leeft zich in in de situatie van een ander 	<ul style="list-style-type: none"> • begrijpen dat het niet voor elke leerling evident is om huiswerk grondig te maken (thuiscontext: geen rustige werkplek, weinig ondersteuning, andere taken, ...) • interesse tonen voor culturele diversiteit • met de vraagstelling voorkomen dat leerlingen onbedoeld gekwetst worden (vb. geen vragen stellen zoals 'waar ben je op vakantie geweest?' → beter is: "Wat was het leukste moment uit je vakantie?")
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar ondersteunt autonomie in verbondenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • empowerment nastreven: van frame 'blaming the victim' naar focussen op potenties en krachten, en van daaruit knelpunten aanpakken • empathie niet laten omslaan in medelijden, maar kiezen voor het aansterken van copingvaardigheden van de leerling: zelfstandigheid, opkomen voor zichzelf, probleemoplossend denken, ... • samen met leerlingen zoeken naar oplossingen
aanvaarding	
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar staat open voor alle leerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> • het normaal vinden dat leerlingen van elkaar verschillen • een leerling appreciëren zoals hij is, met al zijn specifieke eigenschappen • een open houding via de lichaamstaal uitstralen • alle leerlingen evenwaardig aan bod laten komen tijdens de les • oog hebben voor de eigenheid van leerlingen (gevoelens, behoeften, talenten, meningen) • begrijpen waarom een leerling veel bevestiging nodig heeft, teruggetrokken is, ...
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar handelt los van de (eigen) vooroordelen 	<ul style="list-style-type: none"> • zich onthouden van racistische en stereotiepe uitspraken • zich bewust zijn van het eigen referentiekader (vooroordelen): in het formuleren van opdrachten, bij het doen van uitspraken, ...
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar biedt flexibiliteit in onverwachte omstandigheden 	<ul style="list-style-type: none"> • creatieve oplossingen voorzien voor leerlingen die geen/moeilijk toegang hebben tot bepaalde leermiddelen en materialen (vb. door onvoldoende financiële middelen) • creatief zoeken naar oplossingen wanneer een leerling bepaalde taken niet kan/wil uitvoeren (bv. omwille van godsdienstige overtuiging)
communicatie	
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar hanteert een waaier aan communicatievormen om met betrokkenen (leerling, ouders) te communiceren op basis van een inschatting van de situatie 	<ul style="list-style-type: none"> • open communicatie stimuleren tussen leerlingen • non- verbale taal gebruiken om de verbale taal te ondersteunen
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar stimuleert een taalontwikkellende interactie 	<ul style="list-style-type: none"> • een rijk en verzorgd taalaanbod dat is afgestemd op de leerlingen • voldoende ruimte bieden voor taalproductie • voldoende taalfeedback geven: goede taaluitingen stimuleren en het spreken corrigeren
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar stimuleert een denkbevorderende interactie 	<ul style="list-style-type: none"> • hoe- en waarom- vragen stellen • aandacht hebben voor leren leren en reflectieve vaardigheden • zelfsturing bevorderen • positief bevestigen
veiligheid	
<ul style="list-style-type: none"> • de leraar schept een veilig en stimulerend klimaat voor leerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> • ervoor zorgen dat leerlingen zich goed voelen in de klas • een warme omgang stimuleren, waarin men vertrouwen, waardering en respect ervaart • een gezond evenwicht tussen afstand en nabijheid bewaken, afgestemd op de noden van het kind (bv. kind bevindt zich in een stressvolle situatie o.w.v. thuissituatie) • geen kwetsende opmerkingen geven, zeker niet klassikaal (vb. onbetaalde facturen, taken die niet geprint werden, ...) • aandacht hebben voor signalen van welbevinden en betrokkenheid

KRACHTIGE LEEROMGEVING VOOR HET BIJDEN VAN GELIJKE ONDERWIJSKANSEN

Didactische werkvormen

<ul style="list-style-type: none"> de leraar laat leerlingen in heterogene groepen met elkaar samenwerken om tot resultaat te komen 	<ul style="list-style-type: none"> leerlingen via samenwerken de meerwaarde van diversiteit laten ervaren bewust groepen indelen zodat niet altijd dezelfde leerling uit de boot valt leerlingen laten samenwerken via 'coöperatief leren in multiculturele groepen' (CLIM)
<ul style="list-style-type: none"> de leraar laat ruimte voor dialoog en discussie, zodat leerlingen andere voorkeuren en standpunten leren respecteren 	<ul style="list-style-type: none"> leerlingen stimuleren om naar elkaar te luisteren, respectvol te reageren op elkaar werkvormen hanteren waarbij de leerlingen hun voorkeur en standpunten kunnen uitdrukken: vb. stellingen, groepswork, ...
<ul style="list-style-type: none"> de leraar voorziet een variatie aan werkvormen 	<ul style="list-style-type: none"> werkvormen hanteren waarbij leerlingen met elkaar in interactie treden voldoende afwisseling tussen individueel, klassikaal en groepswork voorzien werkvormen kiezen waarbij zelfontdekkend leren en creativiteit centraal staan
<ul style="list-style-type: none"> de leraar differentieert 	<ul style="list-style-type: none"> differentiëren op niveau, tempo, mate van ondersteuning, deadlines, assessment, ...
<ul style="list-style-type: none"> de leraar laat ruimte voor spontaan, informeel leren 	<ul style="list-style-type: none"> tijd voorzien om af en toe in te gaan op input van leerlingen en aandacht schenken aan het verhaal van de leerlingen zich niet krampachtig vasthouden aan de lesvoorbereiding

leermiddelen

<ul style="list-style-type: none"> de leraar gebruikt een variatie aan leermiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> variëren in geschreven, visuele, auditieve, ... leermiddelen
<ul style="list-style-type: none"> de leraar houdt bij de keuze van leermiddelen rekening met de toegankelijkheid ervan 	<ul style="list-style-type: none"> er rekening mee houden dat leerlingen thuis niet altijd over digitale middelen beschikken rekening houden met de kostprijs bij de keuze van leermiddelen

leerinhouden

<ul style="list-style-type: none"> de leraar gaat op zoek naar verbindingen tussen binnen-en buitenschoolse leerervaringen van leerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> relevantie van leerinhouden aantonen voor het dagelijkse leven van de leerlingen leefwereld in de klas binnenhalen: vertrekken vanuit ervaringen, rekening houdend met de achtergrond van leerlingen
<ul style="list-style-type: none"> de leraar vindt het normaal dat er verschillen zijn tussen leerlingen (gezinssituatie, financieel, kledij, etniciteit, religie, leefwereld) en speelt hierop in bij het ontwikkelen van leerinhouden 	<ul style="list-style-type: none"> met verschillen rekening houden bij het formuleren van opdrachten, geven van voorbeelden, vraagstukken, ...

assessment

<ul style="list-style-type: none"> de leraar houdt bij het geven en beoordelen van opdrachten rekening met de mogelijkheden van leerlingen op vlak van ondersteuning thuis, infrastructuur, middelen, ... 	<ul style="list-style-type: none"> haalbare deadlines stellen (vb. deadline opdracht om 23u, maar bib is maar open tot 19u – leerling zonder internet wordt benadeeld) opdrachten formuleren waarbij ondersteuning van ouders in principe niet nodig is leerlingen toegang geven tot leermaterialen die nodig zijn voor het maken van de opdrachten
<ul style="list-style-type: none"> de leraar geeft constructief feedback aan leerlingen. 	<ul style="list-style-type: none"> krachten van leerlingen benadrukken leerlingen helpen om hun talenten te ontdekken bieden van ondersteuning die gericht is op proces en niet enkel op product

